

KORPORATA ENERJETIKE E KOSOVËS Sh.a.
KOSOVO ENERGY CORPORATION J.S.C.
ENERGETSKA KORPORACIJA KOSOVA D.D.

KODI I PUNËS PËR QASJE NË TOKË DHE NDËRTESA

PËRMBAJTJA

1	Hyrje.....	2
2	Definicionet.....	3
3	Kushtet e përgjithshme.....	4
4	Kushtet e veçanta.....	5
5	Sëmundjet e bimëve dhe shtazëve.....	6
6	Pëlqimet dhe Servitutet.....	7
7	Krijimi dhe regjistrimi i Servitutit të Rrjetit.....	7
8	Kushtet e marrëveshjes për servitut.....	7
9	Rrjeti i ndërtuar në periodën kohore 1990-qershor 1999.....	8
10	Qasja në lokacionet në pronësi ose të operuara nga konsumatori.....	8
11	Qasja në pjesët tjera të instalimeve të konsumatorit.....	9
12	Përdorimi i gjuhëve.....	9
13	Procedura e kontesteve.....	10
14	Mbrojtja e servituteve.....	10
15	Rrethanat e paparashikuara.....	10
16	Ndikimi i forcës madhore	11
17	Zbatimi dhe ndryshimi.....	11

1 Hyrje

- 1.1.** Gjatë ushtrimit të veprimtarisë së vet OSSH ka nevojë që t'i qaset tokës dhe ndërtesave të cilat janë në pronësi ose posedim/zotërim të palëve të tjera. Të drejtat dhe obligimet e OSSH-së për qasje në pronë apo në posedim/zotërim të tjetrit përcaktohen në Ligjin për Energji Nr.2004/10-Kapitulli 8, në Udhëzimin Administrativ mbi Rregullat për Zonat e Sigurisë Nr.2005/7, Udhëzimin Administrativ Nr. 2005/3 mbi Rregullat për të Drejtën e Kalimit dhe të Qasjes në Tokën Private: Kriteret dhe Kushtet për Kompensim, në Rregullen për Kushtet e Përgjithshme të Furnizimit me Energji, në Marrëveshjet për servitute dhe në Marrëveshjet për kyçje.
- 1.2** Ky Kod përcakton mënyrën se si punonjësit e OSSH-së apo kontraktuesit të cilët punojnë për llogari të OSSH-së, do t'i qasen tokës dhe ndërtesave kur është e nevojshme të ndërmerren veprime në procesin normal dhe emergjent të punës së OSSH-së. OSSH zakonisht i ushtron vet këto të drejta pa i deleguar te personat tjerë juridik ose fizik.
- 1.3** Punonjësit e OSSH-së kanë të drejtë t'i qasen pronës private me kusht që të jenë në detyrë zyrtare në OSSH. Punonjësit e OSSH-së kur e shfrytëzojnë këtë të drejtë duhet të veprojnë me kujdesin maksimal të një nikoqiri të mirë, duke ndërmarrë të gjitha masat e nevojshme për një mbarëvajtje të punëve zyrtare. OSSH synon të krijojë marrëdhënie korrekte me pronarët e tokave dhe ndërtesave duke paralajmëruar-njoftuar pronarin për qëllimin e hyrjes në tokë dhe ndërtesa dhe duke u identifikuar punëtorët ose kontraktuesit para se të hyjnë në pronën private.
- 1.4** Me krijimin e rrethanave të caktuara OSSH mund të vihet në atë pozitë që të mos ketë mundësi t'i përmbush kërkesat e këtij Kodi. OSSH do të jetë e obliguar të hulumtojë dhe të gjejë zgjidhje tjera të cilat do të garantonin siguri në furnizim, qoftë ky edhe veprim i njëanshëm i OSSH-së. Kjo zgjidhje alternative nuk duhet të trajtohet/kuptohet si ndryshim i rregullave të këtij Kodi. Për të mos pasur keqkuptime të tilla ky proces duhet të përcillet/apo të involvohet/ nga palët e përfshira dhe të interesuara.

2 Definicionet

2.1 Në këtë Kod përdoren këto definicione:

Termi	Shkurtesa	Definicioni
Ligji për Energjinë		Ligji Nr. 2004/8 i miratuar nga Kuvendi i Kosovës dhe i shpallur me Rregulloren e UNMIK 2004/21.
Ligji për Rregullatorin e Energjisë		Ligji Nr. 2004/9 i miratuar nga Kuvendi i Kosovës dhe i shpallur me Rregulloren e UNMIK 2004/20, dhe i amendamentuar me Ligjin Nr.03/L-080”.
Ligji për Energjinë Elektrike		Ligji Nr. 2004/10 i miratuar nga Kuvendi i Kosovës dhe i shpallur me Rregulloren e UNMIK 2004/22.
Ligji për Kadastër		Ligji Nr. 2003/25 i miratuar nga Kuvendi i Kosovës dhe i shpallur me Rregulloren e UNMIK/REG/2004/22.
Ligji për Planifikimin Hapësinor		Ligji Nr. 2003/14 i miratuar nga Kuvendi i Kosovës dhe i shpallur me Rregulloren e UNMIK/REG/2003/30.
Ligji për Përdorimin e Gjuhëve		Ligji Nr. 02/L37 i miratuar nga Kuvendi i Kosovës dhe i shpallur me Rregulloren e UNMIK/REG/2006/51.
Ministria e Energjisë dhe Minerave	MEM	Përveç ku thuhet ndryshe, është Ministria e Energjisë dhe Minerave.
Licenca		Është leja e punës e lëshuar nga Zyra e Rregullatorit të Energjisë e cila e autorizon bartësin të kryej një aktivitet në sektorin e energjisë.
Operator i Sistemit të Shpërndarjes	OSSH	Entitet në kuadër të KEK Sh.a, operator i sistemit të shpërndarjes së energjisë elektrike i licencuar nga Zyra e Rregullatorit.
Pronari i tokës		Person fizik ose person juridik i shënuar në Regjistrin Kadastral si pronar i ngastrës kadastrale.
Plani Komunal i Zhvillimit		Plani i zhvillimit të Komunës konform kërkesave të Ligjit për Planifikim hapësinor
Zyra e Rregullatorit për Energji	ZRrE	Organ i pavarur rregullativ i themeluar me Ligjin për Rregullatorin e Energjisë Nr.2004/9.
Rregulla për Procedurën e Zgjidhjes së Kontesteve në Sektorin e Energjisë		Akt për zgjidhjen e kontesteve i miratuar nga Bordi i Zyrës së Rregullatorit për Energji më datë 17 janar 2006.
Servituti		E drejtë e OSSH për të instaluar pajisjet e rjetit mbi ose në sipërfaqen e tokës që i takon pronarit. Servituti regjistrohët në Regjistrin Kadastral për tu siguruar se cilido pronar i ardhshëm të jetë i vetëdijshëm për të.
Plani Hapësinor i Kosovës		Plani i zhvillimit të Kosovës konform Ligjit për Planifikimin Hapësinor
Plani Hapësinor për Zonat e Posaçme		Plani me atë emër i zhvilluar konform Ligjit për Planifikimin Hapësinor.
Përdoruesit e Sistemit		Personi fizik ose juridik i cili e përdor rjetin e OSSH përfshirë:
Plani i Zhvillimit Urbanistik		Plani me atë emër i zhvilluar konform Ligjit për Planifikimin Hapësinor.
Udhëzimi Administrativ mbi Rregullat për Zonat e Sigurisë		Udhëzimi Administrativ mbi Rregullat për Zonat e Sigurisë Nr.2005/7
Rregulla për Kushtet e Përgjithshme të Furnizimit me Energji		Rregulli për Kushtet e Përgjithshme të Furnizimit me Energji e aprovuar nga ZRRE.
Udhëzimi Administrativ mbi rregullat për të drejtën e kalimit dhe të qasjes në tokën private		Udhëzimi administrativ Nr.2005/3 mbi rregullat për të drejtën e kalimit dhe të qasjes në tokën private.
Forca Madhore		Ngjarje që ndodhin e që janë jashtë ndikimit njerëzor. Janë pengesa të paevitueshme.
Regjistri Kadastral		Regjistri në të cilin janë shënuar të drejtat për pronën e paluajtshme.
Zona e Ndërtimit		Territor i caktuar për ndërtim sipas Planit detal urbanistik të Kuvendit të Komunës
Marrëveshja për Kycje		Kontratë e lidhur në mes OSSH-së dhe konsumatorit për lidhje në rjetë.
Marrëveshja e servitutit		Kontratë në mes OSSH dhe pronarit të paluejtshmërisë në të cilën përcaktohen të drejtat dhe obligimet reciproke.
Plani i Rregullimit Urban		Plani detal urbanistik i qytetit i aprovuar nga Kuvendi i Komunës
Rrethanat e paparashikueshme		Gjendje e re e krijuar por e papritur si rezultat i rrethanave të paparashikueshme, e cila imponon veprime të OSSH-së jashtë standardeve të përcaktuara me këtë Kod.

- 2.2 Përveç kuptimeve të posaçme që kanë Definicionet si më sipër, brenda këtij Kodi fjalët dhe frazat e caktuara kanë kuptimet vijuese:
- Referencat në gjininë mashkullore përfshijnë edhe referencat në gjininë femërore dhe referencat në njëjës përfshijnë edhe referencat në shumës dhe anasjelltas;
 - Kodi specifikon informatat me shkrim ose konfirmimin me shkrim që duhet të jepet dhe cilindo mjet elektronik i cili mundëson që pranuesi të marrë informatën;
 - Përveç rasteve ku shprehimisht thuhet ndryshe të gjitha referencat e këtij seksioni kanë domethënie të referencave në këtë Kod;
 - Cilado referencë në një ligj ose në një rregullore do të jetë referencë në atë ligj ose rregullore, ose pas zëvendësimit të atij ligji ose të asaj rregulloreje me një ligj të ri ose rregullore të re nga data e hyrjes në fuqi.

3. Kushtet e Përgjithshme

- 3.1 Punonjësit dhe kontraktuesit të cilët veprojnë në emër të OSSH-së do të njoftohen paraprakisht për përgjegjësitë e tyre para se të hynë në tokë private apo ndërtesë.
- 3.2 Përfaqësuesit e OSSH-së do të vejnë kontakte me pronarin e tokës ose ndërtesave para hyrjes në këto prona. Punonjësit do të pajisen me kartelat identifikuese ndërsa kontraktuesit do të pajisen me një shkresë/vërtetim nga OSSH me të cilat ata do t'i prezantohen pronarit të tokës apo ndërtesave.
- 3.3 Me qëllim të lehtësimit të identifikimit të përfaqësuesve të OSSH-së, automjetet të cilat shfrytëzohen për këtë rast duhet të jenë të shenjëzuara me logon e OSSH-së. OSSH do të kujdeset që të ketë së paku një logo në automjet, e cila do të jetë e një madhësie që do të jetë e identifikueshme në largësi prej 100 metra. Punonjësit e OSSH-së do të bartin uniformën e cila do të ketë logon e OSSH-së. Kontraktuesit të cilët veprojnë në emër të OSSH-së janë të detyruar të theksojnë logon e tyre në uniformat e tyre.
- 3.4 Pronarët e tokës dhe ndërtesave do të trajtohen drejt dhe me korrektësi.
- 3.5 Pyetjet për sqarime, kërkesat e pronarëve të tokës ose ndërtesave do të trajtohen me shpejtësi nga OSSH. Këtyre pronarëve duhet t'u lihet në dispozicion një numër kontaktues i telefonit.
- 3.6 Punonjësit ose kontraktuesit të cilët veprojnë në emër të OSSH-së do të hyjnë në tokë ose ndërtesa ekskluzivisht për qëllime legjitime të ndërlidhura me veprimtarinë e licencuar të OSSH-së përfshirë ndërtimin, mirëmbajtjen, inspektimin e pajisjeve dhe leximin e njehsorëve.
- 3.7 Punonjësit dhe kontraktuesit të cilët punojnë në emër të OSSH-së gjithnjë do të jenë të kujdesshëm dhe të vëmendshëm për të minimizuar dëmet në tokë apo ndërtesa të

shkaktuar nga personat apo pajisjet. Do të kihet kujdes për mos ndotjen e ambientit me lirim të materialeve të rrezikshme dhe vajit. Nëse shfaqet një rast i ndotjes OSSH do të merr masa adekuate për të minimizuar ndikimin negativ në ambient.

- 3.8 Punonjësit dhe kontraktuesit të cilët veprojnë në emër të OSSH-së do të kenë kujdes për të siguruar që toka dhe ndërtesat të mbeten po në atë gjendje sikurse para hyrjes.
- 3.9 Punonjësit dhe kontraktuesit të cilët punojnë në emër të OSSH-së duhet të kujdesen maksimalisht që kufizimet për shfrytëzim të tokës dhe ndërtesave nga pronarët të jenë minimale.

4. Kushtet e veçanta

- 4.1 OSSH do të publikojë njoftimin së paku pesë (5) ditë për qëllimin e tyre për të kryer ndërtim ose ndonjë punë tjetër të mirëmbajtjes në përmasa të mëdha. Në rastet e pamundësisë së publikimit të njoftimit si më lartë atëherë përfaqësuesit e OSSH do të kontaktojnë pronarët dhe do t'u sqarohet qëllimi i ndërmarrjes së veprimeve. Për punët e mëdha/voluminoze njoftimi jepet paraprakisht më së paku njëzet (20) ditë para fillimit të punëve.
- 4.2 Me ndërmarrjen e punëve të ndërtimit dhe mirëmbajtjes në tokë, punonjësit dhe kontraktuesit do të kenë kujdes që të mos shkaktojnë dëme në infrastrukturën e pronës. Nëse me këtë rast do të shkaktohen dëmtime në infrastrukturë, atëherë OSSH brenda katërmëdhjetë (14) ditësh nga dita e përfundimit të punëve do ta rikthejë gjendjen sikurse para fillimit të punimeve.
- 4.3 Gropat testuese, kur është e nevojshme, do të hapen vetëm pas konsultimeve me pronarin e tokës. Metoda e punës do të jetë e tillë që sa më pak të reflektojnë në shfrytëzim nga pronari. Këto gropa do të hapen dhe mbyllen në të njëjtën ditë. Nëse nuk mbyllen për ndonjë shkak të arsyeshëm atëherë ato do të sigurohen me rrethoja. Dheu i sipërm do të veçohet anash dhe do të rivendoset kur të rimbushet gropa. Dheu i poshtëm do të ngjishet ndërsa dheu sipërfaqësor do të rivendoset mbi të.
- 4.4 Para fillimit të punëve ndërtimore përfaqësuesi i OSSH me pronarin e tokës do të diskutojë rrugët e qasjes në pronë. Me këtë rast pronarit i dorëzohet programi i punës për ndërtim. Kur arrihet pajtimi për rrugët e qasjes atëherë këto rrugë do të shënjojnë me shenja të vendosura në intervale të përshtatshme kohore.
- 4.5 OSSH do të prejë drunj të cilët paraqesin pengesë, në gjatësi normale për transportim dhe do t'i vendosë në një vend të pashfrytëzuar mundësisht afër tokës së pronarit për tu marrë nga pronari. OSSH do t'i largojë të gjitha mbeturinat nga prerja e drunjëve të shkaktuara nga aktivitetet gjatë ndërtimit të linjave dhe punëve/operacioneve të mirëmbajtjes. OSSH ndërmerr veprime për krasitjen e drunjëve dhe gardhiqeve kur këto paraqesin ndikim potencial në sigurinë e sistemit

të shpërndarjes. Në këto raste pronari i tokës do të njoftohet paraprakisht për hyrje në pronë të OSSH.

- 4.6 Në rastet e mbrojtjes së personave, kafshëve dhe të lashtave si dhe për të parandaluar hyrjen pa leje, do të vendosen pengesat e përgatitura nga OSSH konform kërkesave të arsyeshme të pronarit të tokës. Gjatë fazës së përcaktimit të tipit të pengesave dhe rrethojave për tu ndërtuar do të merren parasysh karakteristikat e lokacionit, qëllimi i ndërtimit dhe kohëzgjatja e punimeve. Nëse këto rrethoja dhe pengesa mbyllin rrugë dhe shtigje dhe paraqesin vështirësi për vijueshmëri të gjallërimit të tokës nga pronari, atëherë OSSH do t'i ofroj mjete transporti për kalim të personave, makinerisë dhe bagëtisë gjatë kohëzgjatjes së punëve.
- 4.7 Rrugët dhe shtigjet permanente të ndikuara nga ndërtimi do të rikthehen nga OSSH në gjendjen e njëjtë sikurse para fillimit të ndërtimit ose sipas ndonjë marrëveshje të arritur.
- 4.8 Para fillimit të punimeve ndërtimore dhe shpimeve testuese pronari i tokës do të njoftojë OSSH-në për të gjitha shërbimet nëntokësore, rrjetet e gypave, drenazheve, puseve për aq sa pronari i tokës është në dijeni.
- 4.9 Para fillimit të punimeve ndërtimore dhe shpimeve testuese në zonat e populluara OSSH do të kontaktoj kompanitë për shërbime publike dhe personat tjerë relevant për të marrë informatat e rëndësishme për pozitën dhe llojin (tipin) e të gjitha shërbimeve nëntokësore.
- 4.10 OSSH do të kujdeset që furnizimet me ujë dhe rrjedhja e ujërave të mos ndoten nga ndotës që dalin nga puna e tij. Gjithashtu do të ndërmarr të gjitha masat e duhura për të mënjanuar pengesat për furnizim të rregullt me ujë për njerëz dhe bagëti.
- 4.11 Kur puna ndërtimore prek drenazhin, gropat septike, sistemet e ujitjes, OSSH do të kujdeset që këto sisteme të jenë operative dhe të mos vij deri te ndërprerja e funksionalitetit të tyre. Pas përfundimit të punimeve këto sisteme do të rikthehen në gjendje si para fillimit të punimeve nga ana e OSSH-së.
- 4.12 Kanalet, drenazhet dhe rrjedhat e ujit të prekura do të mirëmbahen me qëllim të funksionimit efektiv gjatë tërë kohës sa zgjasin punimet në tokën e pronarit.
- 4.13 Pas përfundimit të punimeve OSSH do të largoj ndërtimet e përkohshme, trasetë rrugore, tepricën e dheut, gurët dhe çfarëdo materiali tjetër që nuk i përket lokacionit por është sjellë aty si rezultat i punimeve të OSSH-së.

5 Sëmundjet e bimëve dhe shtazëve (florës dhe faunës)

- 5.1 OSSH do të respektoj dispozitat ligjore, rregulloret dhe udhëzimet e Ministrive kompetente të cilat orientojnë në parandalimin dhe zhdukjen e sëmundjeve të

bimëve dhe shtazëve. OSSH do të zbatojë masat preventive duke dezinfektuar automjetet të cilat hyjnë nëpër lokalitetet afër fermave të pronarit me rastin e ekzekutimit të punimeve ndërtimore dhe aktivitetëve të tjera që lidhen me qasjen në pronën e pronarit.

- 5.2 OSSH, nuk do të ngasë automjetet e veta në oborret e fermave ose nëpër lokacionet e tjera ku ka grumbullime të plehrave të shtazëve, përveç rasteve ku kjo është e paevitueshme.

6 Pëlqimet dhe Servitutet

- 6.1 Plani zhvillimor i OSSH-së do të jetë gjithmonë në harmoni me Planin hapësinor të Kosovës, Planet zhvillimore komunale, Planet zhvillimore urbane, Planet rregullative urbane dhe me Planet hapësinore për zonat speciale. Me rastin e miratimeve apo modifikimeve të planeve të sipërme OSSH do të jetë aktiv që infrastruktura/objektet e rrjetit të kenë trajtim dhe konsideratë me kompetencë.
- 6.2 OSSH i nënshtrohet obligimeve ligjore për të marrë pëlqime në organet kompetente për ndërtimin e çdo njësie të infrastrukturës së rrjetit në zonat e ndërtimeve të planifikuara në ndonjë nga planet nga paragrafi 6.1 i këtij seksioni dhe në zonat jashtë ndërtimeve, pra të pa përfshira në ndonjë nga planet si më sipër.

7 Krijimi dhe regjistrimi i Servitutit të Rrjetit

- 7.1 OSSH do të negociojë marrëveshje të servitutit me pronarin e tokës para se të fillohet implementimi i Planit zhvillimor të saj. Marrëveshja e servitutit do të lidhet për linjat ajrore dhe kabllorike për tensionet 35 kV, 20 kV, 10 kV dhe 0,4 kV, që kalojnë mbi apo nëpër tokën e pronarit përveç rrugëve publike apo pronës tjetër publike (urave, trotuareve dhe ndërtesave).
- 7.2 OSSH, në afatin optimal, do të paraqesë kërkesë me shkrim për t'i regjistruar këto servitute në Regjistrin Kadastral të Komunës. Qëllimi i këtij regjistrimi është që organi komunal kompetent t'i identifikoj dhe përfshij zonat e sigurisë në planet hapësinore për zonat speciale, në planet zhvillimore komunale dhe në planet rregullative urbane.

8 Kushtet e marrëveshjes për servitut

- 8.1 Një pagesë do t'i jepet pronarit legjitim të tokës menjëherë pas përfundimit të punimeve në tokën e tij. Kjo pagesë e vetme do të mbulojë barrën e servitutit dhe dëmet që janë shkaktuar me rastin e ekzekutimit të punimeve të llogaritur në pajtim me Udhëzimin Administrativ Nr. 2005/3;
- 8.2 Pronari i tokës do të merr obligimin që me rastin e menaxhimit të veprimeve në tokë nuk do të shkaktoj asnjë dëm në pajisjet e vendosura nga OSSH;

- 8.3 Pronari i tokës obligohet që të kompensojë shpenzimet e arsyeshme të OSSH-së nëse shkakton dëme në zonën e sigurisë ose mundëson të tjerët të shkaktojnë dëme në atë zone.
- 8.4 OSSH do të ketë të drejtën e qasjes së lirë në pajisjet/asetet/e veta që janë pjesë përbërëse e rrjetit të vet;
- 8.5 OSSH do të ketë të drejtën e ndërmarrjes së krasitjes së drunjtëve dhe shkurreve në afërsi të largpërçuesve për aq sa kërkojnë normat teknike të sigurisë së sistemit të shpërndarjes;
- 8.6 Në rastet e ripërtritjes së rrjetit ku strukturat ose kabllot duhet ndërruar sipas pozicioneve për afërsisht të njëjtë, marrëveshjet e servituteve nuk do të lidhen sepse ato janë lidhur në kohën e kryerjes së punimeve të para. Por, kur strukturat dhe kabllot e reja vendosen në lokacione të reja atëherë ndërtimi dhe shtrirja e këtyre aseteve kushtëzohet me lidhjen e një marrëveshje të re të servitutit me pronarin legjitim të tokës.
- 8.7 OSSH do të kërkojë pajtim/pëlqim nga organi komunal kur operatori ka për qëllim të shtrij kabllot në rrugët publike apo në shtigjet që janë pronë publike. Për çdo rast OSSH do të konsultohet me organin komunal para fillimit të punimeve dhe do të respektoj cilindo kusht të specifikuar nga organi komunal derisa ekzekutohen këto punime, (kufizimi i punimeve në orar të caktuar për shkak të trafikut automobilistik etj.).
- 8.8 Marrëveshja e servitutit lidhet nga zyrtari i autorizuar i OSSH-së. Për negociata fillestare me pronarin legjitim të tokës OSSH mund të autorizon kontraktuesin e vet si pjesë e procesit të para ndërtimit për pozitën e shtyllave ose kablllove.
- 8.9 Neni 7 nuk do t'i kufizojë obligimet e përgjithshme të OSSH-së ndaj pronarëve kur t'i qaset pronës së tyre (siç është e theksuar në nenin 3 dhe 4 të këtij Kodi). Për më tej, OSSH do të bëjë përpjekje, kurdo që është e përshtatshme, të arrijë marrëveshje të servitutit me pronarët legjitim, para fillimit të zbatimit të projektit të rrjetit.

9 Rrjeti i ndërtuar në periodën kohore 1990- qershor 1999

- 9.1 Pjesët e rrjetit të ndërtuar gjatë periodës 1990 deri më 10 qershor 1999 që kanë mbështetjen në marrëveshjet e servituteve me pronarët e tokës dhe se nën kushtet e Rregullores së UNMIK/REG/2000/59 për ligjin e aplikueshëm në Kosovë, këto marrëveshje vazhdojnë të kenë efekte juridike.
- 9.2. Marrëveshjet e servituteve të lidhura me pronarët e tokave për periodën e specifikuar konsiderohen se përmbajnë dispozitat e nenit 8 që përcakton parimet e Kushteve të marrëveshjes.

- 9.3 OSSH do të veproj në harmoni me kushtet e marrëveshjes së servitutit, me këtë Kod dhe me obligimet tjera ligjore. Aty ku paraqitet nevoja OSSH do të zëvendësoj asetet ekzistuese me asetet ekuivalente në pajtim me marrëveshjen aktuale.

10 Qasja në lokacionet në pronësi ose të operuara nga pronari

- 10.1 Për të garantuar operim të sigurt të rrjetit publik të energjisë elektrike, OSSH kërkon qasje 24 orë në të gjitha pjesët e sistemit të rrjetit. Kjo ka të bëjë me pajisjet e rrjetit të sistemit shpërndarës të cilat ndodhen brenda lokacioneve, në pronësi ose të operuara nga pronari.
- 10.2 Pronarët duhet t'u lejojnë përfaqësuesve të OSSH-së të kenë qasje 24 orë në stabilimente/pajisje të shpërndarjes dhe stabilimente që i takojnë pronarit, ku operimi i tyre është i nevojshëm për një qëllim të caktuar.

11 Qasja në pjesët tjera të instalimeve të përdoruesve të sistemit

- 11.1 OSSH mund të kërkoj qasje në të gjitha pjesët e operuara nga Përdoruesi i Sistemit në kohë të përshtatshme, por nuk kufizohet në situata kur OSSH është duke hetuar devijimet nga Kodi i Shpërndarjes.
- 11.2 OSSH-ja do të bëjë kontakte paraprake me Përdoruesin e Sistemit që qasja të jetë e sigurt kur është e nevojshme për operimin e sistemit shpërndarës. Kur OSSH është duke hetuar një devijim të sistemit të shpërndarjes i shkaktuar nga operimi i Përdoruesit të Sistemit, dhe qasja e plotë nuk është e mundur, atëherë OSSH mund të shkyçë instalimin e Përdoruesit të Sistemit nga rrjeti i shpërndarjes derisa të mundësohet qasja e plotë.

12 Përdorimi i gjuhëve

- 12.1 OSSH do të lidhë marrëveshje me shkrim me palët në cilëndo gjuhë e cila e ka statusin e gjuhës në përdorim zyrtar në komunat e Republikës së Kosovës konform nenit 2 dhe 11 të Ligjit për Përdorimin e Gjuhëve Nr.02/L-37. Nëse pala nuk bënë zgjedhjen e gjuhës atëherë OSSH përcakton gjuhën e cila do të përdoret për komunikim.
- 12.2 Karta e identifikimit dhe shkresa/vërtetimi/ do të përpilohen konform Nenit 11 dhe Nenit 2 të Ligjit për Përdorimin e Gjuhëve Nr.02/L-37.
- 12.3 Lëshimi i dokumenteve të tjera nga OSSH që kanë për qëllim përmbushjen e kërkesave të këtij kodi do të bëhet në një nga gjuhët zyrtare të Republikës së Kosovës konform Nenit 11 dhe Nenit 2 të Ligjit për Përdorimin e Gjuhëve Nr.02/L-37. Zgjedhja mund të bëhet nga pala por kur mungon një zgjedhje e tillë atëherë OSSH do të përcakton gjuhën e cila do të përdoret në komunikim mes palëve.

12.4 OSSH nuk mund të garantoj që përfaqësuesit e tij, të cilët kërkojnë qasje në rrjetin e operuar nga OSSH do të jenë në gjendje të komunikojnë në gjuhën e caktuar. Në ato situata OSSH do të ndërmer veprime të përshtatshme për të siguruar që arsyeja për vizitën mund të shpjegohet në ndonjërin nga gjuhët zyrtare sipas nenit 11 të Ligjit qoftë gojarisht apo duke ju referuar kartelave apo në raste të skajshme duke ofruar një numër të telefonit për të ndihmuar komunikimin. Vështirësitë për komunikim nuk do të trajtohen nga OSSH si arsye për të penguar përfaqësuesit e tij në kryerjen e detyrave legjitime.

13 Procedura e kontesteve

13.1 Dallimet e paraqitura në lidhje me pozicionet e propozuara të shtyllave dhe për lartësinë e kompensimit të propozuar do të zgjidhen konform marrëveshjes së miratuar nga palët për të mundësuar zbatimin e planit të zhvillimit të rrjetit në kuptim të Kreut 8 të Ligjit për Energji.

13.2 Kontestet që mund të shfaqen gjatë zbatimit të rregullave/dispozitave të këtij Kodi do të zgjidhen konform ligjeve në fuqi në Kosovë.

14 Mbrojtja e servituteve

Nëse servitutet, si e drejtë e OSSH-së mbi sendet e huaja, vihen në dyshim apo në ndonjë formë rrezikohen nga kushdo qoftë, pronari i tokës apo një palë e tretë, atëherë OSSH do të kërkojë mbrojtje juridike nga Gjykata Komunale në territorin e së cilës është regjistruar servituti.

15 Rrethanat e paparashikuara

15.1 Nëse paraqiten rrethana të cilat nuk mund të parashikohen, OSSH menjëherë i fillon konsultimet me të gjitha palët e ndikuara nga këto rrethana. Qëllimi i këtyre konsultimeve është arritja e marrëveshjes për veprimet që duhet të ndërmerren. Nëse për këtë kohë nuk mund të gjinden marrëveshje me palët e ndikuara nga këto rrethana, OSSH duke vepruar si operator i përgjegjshëm përcakton se cilat veprime duhet të ndërmerren. Për këto veprime të cilat OSSH i ndërmer, duhet që sa më shpejt që është e mundur të njoftojë palët, Ministrinë përkatëse, autoritetet komunale dhe Zyrën e Rregullatorit për Energji për vendimin që ka marrë me një arsyetim të qëndrueshëm.

15.2 OSSH kurdoherë që merr një vendim në këto rrethana, duhet të merr parasysh edhe opinionet e palëve për aktivitetet që duhet të ndërmerren nga operatori i sistemit.

15.3 Pas përfundimit të gjendjes të cilën e kanë shkaktuar rrethanat e paparashikueshme, OSSH do të kujdeset që këto rrethana t'i trajtojë si jo të paparashikueshme por të përfillë dhe zbatojë procedurat e ndryshimit dhe plotësimit të këtij Kodi. Gjithashtu edhe vendimet e miratuara për aktivitetet e tij nën rrethanat e paparashikueshme t'i inkorporojë si veprime standarde në këtë Kod në të njëjtën procedurë.

16 Ndikimi i forcës madhore

- 16.1 Me rastin e veprimit të forcës madhore OSSH mund të mos jetë në gjendje për ti kryer obligimet e veta të parashikuara me këtë Kod. Me këtë rast OSSH do t'i njoftojë të gjitha palët e përfshira (Ministritë përkatëse, autoritetet komunale etj) si dhe Zyrën e Rregullatorit për Energji, duke dhënë detaje për pamundësinë e përmbushjes së obligimeve. OSSH gjithashtu duhet të paraqet konstatimin e vet se pse beson se ky dështim është si pasojë e veprimit të forcës madhore dhe sa do të zgjas kjo kohëzgjatje e fuqisë madhore. Gjatë kohëzgjatjes së forcës madhore obligimet e palës duhet të jenë minimale të nevojshme për rrethanat e krijuara nga veprimi i forcës madhore.
- 16.2 Nëse pala mendon se deklarimi i forcës madhore nga OSSH është joreal, ajo ka të drejtë që këtë çështje ta kontestoj në Zyrën e Rregullatorit për Energji në përputhje me Rregullin për Zgjidhjen e Kontesteve në Sektorin e Energjisë.

17 Zbatimi dhe ndryshimi

- 17.1 Ky Kod aprovohet nga Zyra e Rregullatorit për Energji me **Vendimin nr D_194_2009**, dhe hyn në fuqi 8 ditë nga dita e publikimit në Ueb faqen elektronike të OSSH-së.
- 17.2 Amendamentet ose ndryshimet në këtë Kod mund të iniciohen nga OSSH-ja dhe nga ZRRE-ja, dhe do të aprovohen me të njëjtën procedurë sikurse edhe me rastin e miratimit të tij.